

(/)

🏠 (/) > 2. Verdenskrig (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Auschwitz og efter

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/hitlers-doeed>)

Auschwitz og efter

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2661

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz-og-efter&title=))

Charlotte Delbo

Auschwitz og efter

Gyldendal 2019. 418 sider

Af Ulla Weishaupt

Fange nr. 31569 var en af de få der overlevede fra Auschwitz-Birkenau. Det var ikke en af de mange jøder, men derimod den franske kommunist og aktive modstandskvinde Charlotte Delbo (1913-1985). Charlotte var gift med kommunisten George, og det parisiske ægtepar deltog aktivt i modstandskampen mod den tyske besættelsesmagt. Men i marts 1942 gik det galt, og de blev fanget. Han blev henrettet, hun kom i fængsel og derfra deporteret videre til Auschwitz. Hun blev befriet d. 23. april 1945 fra Ravensbrück, hvortil hun var blevet overflyttet i 1944.

Da hun kom hjem bearbejdede hun sine oplevelser ved at skrive, men der gik tyve år før første bog udkom. Charlotte Delbo mente nemlig, at gabet mellem de, der overlevede kz-lejrene og den verden de nu levede i, var uendeligt. Som hun udtrykte det "...når man har tandpine, orker man ikke at høre en anden fortælle sin cancerhistorie"

Der blev alt tre bøger, Ingen af os vil vende tilbage (1965), En unyttig viden (1970) og Vore dages mål (1971), det er disse tre bøger, der nu for første gang er udgivet som et samlet værk på dansk.

Jeg må nok sige, det er grum læsning, og man kan ikke undgå at blive dybt bevæget af hendes beskrivelser af det mareridt hun og hendes medfanger levede i. Delbo bruger forskellige udtryksformer i sine bøger. Poetiske vers, replikskifter, monologiske fortællinger og deciderede reportage, men også bare en sætning. Det er med til at gøre oplevelsen som læser meget intens.

Oplevelserne, hvordan de end er beskrevet, er utrolig nærværende, man føler, man selv står i appellen, medens SS lægen skridter af for at finde nye ofre. Man kan føle slagene fra kapoen og man kan mærke sulten og tørsten.

Det er en bog, man ikke lige sluger, ikke fordi den ikke er velskrevet, for det er den. Men der er så mange følelser i den, så man skal have tid til at fordøje den i mindre bider, hvis man skal have sin sjæl med. Der er skrevet mange bøger om kz-lejrene, og jeg har tidligere læst nogle biografier af jøder, der har overlevet. Men denne bog adskiller sig ved at bestå af en række fragmenter i forskellig udtryksform, og ikke "bare" være endnu en biografi. Jeg kan varmt anbefale den, den er et vigtigt input i en tid, hvor tingene spidser til og dem der oplevede krigen er ved at falde væk. Det er vigtigt, at vi ikke glemmer de rædsler, krigen bragte med sig.

[Historie-online.dk, den 6. januar 2020]

